

Universal Xalqaro Ilmiy Jurnal

Jurnalning bosh sahifasi: <https://universaljurnal.uz>

Universal International Scientific
Journal

e-ISSN: [3060-4540 \(online\)](https://universaljurnal.uz)

Year: 2025 Issue: 2 Volume: 2

Published: 20.02.2025
<https://universaljurnal.uz>

International indexes

GOOGLE SCHOLAR
CROSSREF (OAK BAZA)
ZENODO
OPEN AIRE
EUROPUB
RESEARCHGATE (OAK BAZA)
SJIF

INFOGRAFIK DASTURLAR VA ULARDAN O'QUV JARAYONIDA FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH METODIKASI

Mamadaliyeva Dilorom Mamarasul qizi

Yangi Asr Universiteti Ta'limda axborot texnologiyalari 1-bosqich magistranti

Uzbekistan

Dilorom_mamadaliyeva@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada infografik dasturlar va ularni o'quv jarayonida qo'llash metodikasi masalalari ko'rib chiqilgan. Infografikalar vizual ma'lumotlarni yetkazishning samarali usuli sifatida ta'lim jarayonida tobora ko'proq qo'llanilmoqda. Maqolada infografik dasturlarning turlari, ularning afzalliklari, o'quv jarayonida qo'llash metodikasi va pedagogik jihatlari yoritilgan. Shuningdek, infografikalar yaratishda qo'yiladigan talablar va ularni takomillashtirish yo'llari haqida tavsiyalar keltirilgan. Infografik dasturlardan foydalanish orqali o'quv materiallarini qiziqarli, tushunarli va samarali qilish mumkinligi ta'kidlangan.

Kalit so'zlar: infografik dasturlar, vizual ma'lumotlar, o'quv jarayoni, metodika, ta'lim texnologiyalari, interaktiv infografikalar, vizual elementlar, pedagogik afzalliklar, innovatsion yondashuv.

Аннотация: В данной статье рассматриваются вопросы использования инфографических программ и методики их применения в учебном процессе. Инфографика является эффективным способом передачи визуальной информации и все чаще используется в образовании. В статье освещены типы инфографических программ, их преимущества, методика использования в обучении

и педагогические аспекты. Также приведены рекомендации по требованиям к созданию инфографики и пути ее совершенствования. Подчеркивается, что использование инфографических инструментов позволяет сделать учебные материалы более интересными, понятными и эффективными.

Ключевые слова: инфографические программы, визуальная информация, учебный процесс, методика, образовательные технологии, интерактивная инфографика, визуальные элементы, педагогические преимущества, инновационный подход.

Abstract: In this state, the authors analyze the free-form graphics and methods of their application in the educational process. Graphics are an effective way to convey visual information to the audience and provide them with the necessary information. The authors highlight the types of graphics that are used, their advantages, methods of communication, and teaching performance. They also provide recommendations on the requirements for the creation of graphics and ways to improve it. It is emphasized that creating clear infographics allows making educational materials more interesting, useful and effective.

Keywords: educational infographics, visual aids, educational process, methodology, educational technologies, interactive informatics, visual elements, educational benefits, innovative approach.

Language: Uzbek

Citation: Mamadaliyeva , D. (2025). INFOGRAPHIC PROGRAMS AND METHODOLOGY FOR IMPROVING THEIR USE IN THE LEARNING PROCESS. Universal International Scientific Journal, 2(2), 90–94. Retrieved from <https://universaljurnal.uz/index.php/jurnal/article/view/1445>

Doi: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14910469>

Google scholar:

Zamonaviy ta'lim jarayonida axborot texnologiyalarining ahamiyati ortib bormoqda. Shuningdek, o'quv materiallarini qiziqarli va oson tushunarli qilib yetkazish talab qilinmoqda. Infografikalar vizual ma'lumotlarni yetkazishning samarali usuli sifatida tobora ko'proq qo'llanilmoqda. Infografik dasturlar yordamida murakkab ma'lumotlarni sodda, ixcham va tushunarli shaklda taqdim etish mumkin. Ushbu maqolada infografik dasturlar va ularni o'quv

jarayonida qo'llash metodikasini takomillashtirish masalalari ko'rib chiqiladi.

1. Infografikalar va ularning ahamiyati

Infografikalar — bu matn, rasm, diagramma, grafik va boshqa vizual elementlarning uygʻunligi orqali maʼlumotlarni yetkazish usuli. Ular quyidagi afzalliklarga ega:

- Ma'lumotlarni ixchamlashtirish: Katta hajmdagi ma'lumotlarni qisqa va tushunarli shaklda taqdim etish.

- Vizual qiziqishni oshirish: Ranglar, shakllar va tasvirlar yordamida o'quvchilarning diqqatini jalb qilish.

- Murakkab tushunchalarni soddalashtirish: Ilmiy yoki murakkab tushunchalarni tushunarli qilib berish.

- Xotirani mustahkamlash: Vizual ma'lumotlar inson xotirasida uzoq vaqt saqlanadi.

2. Infografik dasturlar turlari

Infografikalar yaratish uchun turli xil dasturlar mavjud. Ularni quyidagi guruhlariga bo'lish mumkin:

- Onlayn infografik dasturlar: Canva, Piktochart, Visme, Venngage.

- Professional dizayn dasturlari: Adobe Illustrator, CorelDRAW, Photoshop.

- Diagramma va grafikalar yaratish dasturlari: Microsoft PowerPoint, Excel, Tableau.

- Interaktiv infografikalar yaratish dasturlari: infogram, flourish, datawrapper.

Har bir dastur o'ziga xos xususiyatlarga ega bo'lib, ularni o'quv jarayonida maqsadga ko'ra tanlash kerak.

3. Infografik dasturlardan o'quv jarayonida foydalanish metodikasi

Infografik dasturlardan samarali foydalanish uchun quyidagi metodik tavsiyalarga amal qilish kerak:

3.1. Maqsadni aniqlash

- O'quv materialining mazmuni va qaysi ma'lumotlarni infografik shaklda taqdim etish kerakligini aniqlang.

- Infografikani yaratishdan oldin maqsadli reja tuzing.

3.2. Dasturni To'g'ri Tanlash

- O'quvchilarning yoshi va bilim darajasini hisobga olib, qulay va oson ishlatiladigan dasturni tanlang.

- Boshlang'ich sinflar uchun Canva kabi oddiy dasturlar, yuqori sinflar uchun esa Adobe Illustrator kabi professional dasturlar tavsiya etiladi.

3.3. Vizual elementlarni to'g'ri tanlash

- Ranglar, shakllar va shriftlarni ma'lumotning mazmuniga mos ravishda tanlang.

- Diagramma va grafikalar yordamida statistik ma'lumotlarni aniqroq ko'rsating.

3.4. Interaktivlikni Kiritish

- O'quvchilarning faolligini oshirish uchun interaktiv infografikalar yarating. Masalan, quizlar yoki bosilganda ma'lumot ochiladigan elementlar qo'shish.

3.5. Baholash va Takomillashtirish

- Yaratilgan infografikani o'quvchilar bilan baham ko'rib, ularning fikrlarini so'rang.

- Kamchiliklarni aniqlab, infografikani takomillashtirish ustida ishlang.

4. Infografik dasturlardan

foydalanishning pedagogik afzalliklari

- O'quvchilarning faolligini oshirish: Infografikalar yordamida o'quvchilar materialni mustaqil o'rganishga qiziqish bildiradilar.

- Ko'p qirrali fikrlashni rivojlantirish: Vizual ma'lumotlar yordamida o'quvchilarning mantiqiy va kreativ fikrlash qobiliyati oshadi.

- Vaqtni tejash: Infografikalar yordamida murakkab ma'lumotlarni tez va samarali yetkazish mumkin.

- Individual yondashuv: Har bir o'quvchi o'z bilim darajasiga mos infografikalar yordamida o'qishi mumkin.

5. Infografik dasturlardan foydalanishda qo'yiladigan talablar

- Soddalik: Infografika tushunarli va oson o'qiladigan bo'lishi kerak.

- Aniqlik: Ma'lumotlar to'g'ri va ishonchli manbalarga asoslangan bo'lishi lozim.

- Vizual tarozilik: Ranglar va elementlarning uyg'unligiga e'tibor berish.

- Innovatsion yondashuv: Yangi texnologiyalar va usullardan foydalanish.

Xulosa. Infografik dasturlar zamonaviy ta'lim jarayonida muhim rol o'ynaydi. Ular orqali murakkab ma'lumotlarni sodda, ixcham va tushunarli shaklda taqdim etish mumkin bo'lib, bu o'quvchilarning bilim olish jarayonini qiziqarli va samarali qiladi.

Infografikalar yordamida nafaqat ma'lumotlarni vizual tarzda yetkazish, balki o'quvchilarning kreativlik, mantiqiy fikrlash va mustaqil o'rganish qobiliyatlarini rivojlantirish imkoniyati mavjud.

O'quv jarayonida infografik dasturlardan foydalanishning asosiy afzalligi shundaki, ular o'quv materiallarini interfaol va qiziqarli qiladi. Bu esa, ayniqsa, yosh o'quvchilar uchun muhimdir, chunki ular vizual ma'lumotlarni matnga qaraganda tezroq va yaxshiroq qabul qiladilar. Shuningdek, infografikalar yordamida statistik ma'lumotlar, ilmiy tushunchalar va murakkab jarayonlarni tushuntirish osonlashadi.

Infografik dasturlarni tanlashda o'quvchilarning yoshi, bilim darajasi va maqsadlarini hisobga olish kerak. Boshlang'ich sinflar uchun Canva kabi oddiy va qulay dasturlar tavsiya etiladi, yuqori sinflar va talabalar uchun esa Adobe Illustrator yoki Tableau kabi professional dasturlardan foydalanish mumkin. Bundan tashqari, interaktiv infografikalar yaratish orqali o'quvchilarning faolligini oshirish va ularning bilimlarini mustahkamlash mumkin.

Infografikalar yaratishda quyidagi tamoyillarga amal qilish muhim:

1. Soddalik va aniqlik: Infografika tushunarli va izchil bo'lishi kerak. Murakkab ma'lumotlarni qisqa va sodda shaklda taqdim

etish lozim.

2. Vizual tarozilik: Ranglar, shakllar va shriftlarning uyg'unligiga e'tibor berish kerak. Bu infografikani jozibador va o'qish uchun qulay qiladi.

3. Ma'lumotlarning ishonchliligi: Infografikada keltirilgan ma'lumotlar to'g'ri va ishonchli manbalarga asoslangan bo'lishi shart.

4. Innovatsion yondashuv: Yangi texnologiyalar va usullardan foydalanish

orqali infografikani yanada samarali qilish mumkin.

Infografik dasturlardan foydalanish nafaqat o'quv jarayonini yaxshilaydi, balki o'qituvchilarga ham yangi metodik yondashuvlarni ishlab chiqish imkoniyatini beradi. Ular orqali o'quv materiallarini individual talablarga moslashtirish, o'quvchilarning bilim darajasini baholash va ularning qiziqishlarini oshirish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Canva. (n.d.). Infographic Maker. <https://www.canva.com/>
2. Piktochart. (n.d.). Create Infographics Online. <https://piktochart.com/>
3. Adobe Illustrator. (n.d.). Graphic Design Software. <https://www.adobe.com/>
4. Visme. (n.d.). Create Infographics, Presentations & More. <https://www.visme.co/>
5. Ta'limda innovatsion texnologiyalar. O'quv qo'llanma. Toshkent, 2022.
6. Xusanovich, M. O. (2024, November). MAKTABGACHA TA'LIM MUASSASALARIDA TADBIRKORLIK MADANIYATIGA O'RGATISH. In INTERDISCIPLINE INNOVATION AND SCIENTIFIC RESEARCH CONFERENCE (Vol. 3, No. 25, pp. 16-18).
7. Mirzayev, O. (2023). ERTAK-TERAPIYASI VA TADBIRKORLIK MADANIYATI ELEMENTLARINING INTEGRATSIYASINI TA'MINLASHNING METODIK TIZIMI. Инновационные исследования в современном мире: теория и практика, 2(25), 92-94.
8. Khusanovich, T. M. O. DEVELOPING STEAM COMPETENCIES IN OLDER PRESCHOOLERS. <https://orcid.org/0009-0004-8134-3925> ORCID
- Akhmedova, V. T. (2024). LIFE STRATEGY OF UZBEK WOMEN: FAMILY AND LABOR RELATIONS. Conference, 2, 66-69.
9. Maxmudova, M., & Vaziraxon, A. (2022, November). TAYANCH-HARAKATI A'ZOLARI FALAJLANGAN BOLALAR LUG'ATINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI. In Conference Zone (pp. 259-263).
11. Tursunboyevna, A. V. (2023, December). METHODS OF SPEECH SKILLS FORMATION IN THE DEVELOPMENT OF CHILDREN'S SPEECH. In INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE ON "MODERN EDUCATION: PROBLEMS AND SOLUTIONS" (Vol. 2, No. 12, pp. 472-479).
12. Vazira, A. (2023). Methodical recommendations for bartending speech defects in children with paralysis of the members of the base movement. Conference, 3(03), 26-27.
13. Sobir Khanovna, M. M., & Vazirakhan, A. (2023). EFFECTIVE ORGANIZATION OF CORRECTIONAL-LOGOPEDIC WORK IN CHILDREN WITH CEREBRAL PALSY. Open Access Repository, 4(3), 134-141.